

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

I.L.R. Punjab and Haryana
ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ. ਜੇ.

(1972)2

ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

AL ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1964 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 39 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਅਗਸਤ 31, 1970।

ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ (1948 ਦਾ XXXIV)— ਧਾਰਾ 2(8), 2(9) ਅਤੇ 2(14) - ਵਰਕਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1923 ਦਾ VIII)- ਸੈਕਸ਼ਨ 2(n) — “ਕਰਮਚਾਰੀ”—ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ — ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ - ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ-“ਬੀਮਾਸ਼ੁਦਾ ਵਿਅਕਤੀ” - ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਲਈ ਟੈਸਟ - ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ - ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਬੀਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਤੱਥ - ਕੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਬੀਮਾਯੁਕਤ—ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਮਚਾਰੀ—ਕੀ ਵਰਕਮੈਨ ਕੰਪਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (n) ਵਿੱਚ “ਕਰਮਚਾਰੀ” ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(9) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ “ਕਰਮਚਾਰੀ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ । “ਕਰਮਚਾਰੀ” ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਭਾਵੇਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(ਪਰਾ 11)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(14) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ “ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ” ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਲਈ ਤਿੰਨ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਸਿੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗਦਾਨ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਤੀਸਰਾ ਟੈਸਟ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਟੈਸਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਸਟੇਟ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਪ੍ਰੀ ਮੀਆ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਤੱਥ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀ। ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 13)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(8) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ “ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸੱਟ” ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਉਸਾਰੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ “ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ” ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਰਕਰਜ਼ ਕੰਪਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਬਾਅਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ- ਜਸਟਿਸ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970 ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ 31 ਅਗਸਤ, 1970 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

18 ਦਸੰਬਰ, 1963 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਿਜ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕੇ ਐਲ ਕੇ ਅਪੁਰ, ਇੱਕ ਡੀਵਕੋਟ।

R. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੇ ਡੀ ਬੀ ਹੰਡਾਰੀ ਅਤੇ ਆਈ ਬੀ ਬੀ ਹੰਡਾਰੀ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

S. ਐਸ. ਐਸ. ਅੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.— ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1948, ਅਤੇ 1923 ਦੇ ਵਰਕਰਜ਼ ਕੰਪਨੇਸ਼ਨ

ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ 22 ਤਰੀਕ ਦੇ ਮੇਰੇ ਹਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970।

(2) ਸਰ, ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਜ਼ੂਲੀ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ (1972) ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। 7,806.25 ਪੀ. ਸੈਕਸ਼ਨ 66 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 75(1) (f) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰਾਇੰਗ ਚੈਂਬਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਤਰੀ ਵਜੋਂ ਜ਼ਖਮੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਪ੍ਰੀਤਮ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਬੀਮਾ" ਸੀ। ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਪੈਦਲ ਪੱਖੇ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਟ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਾਮਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਬਿਜਲੀ ਨਿਯਮਾਂ, 1956 ਦੇ ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੁਰਘਟਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 12 ਅਗਸਤ, 1960 ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੱਟ, ਉਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹੀ ਸੀ

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1972)2

ਆਈ

ਬਿਨੈਕਾਰ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 18 ਫਰਵਰੀ, 1961 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸੱਟ" ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥਾ ਨਕਦ ਲਾਭ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਅਧੀਨ 12 ਅਗਸਤ, 1960 ਤੋਂ 17 ਜਨਵਰੀ, 1961 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 497.75 ਪੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੀ ਸੱਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ 45 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥਾਈ ਅੰਸ਼ਿਕ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਲਾਭ ਦੇ ^ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਪੂੰਜੀਕ੍ਰਿਤ ਮੁੱਲ, ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਜ਼ਖਮੀ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਿਆ। 7312.50 ਪੀ. ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਰਕਮ, ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜ ਕਵਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ।

(3) ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੱਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸੱਟ"। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ (ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ) ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਡੈਂਟਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਇੱਕ ਨਿੰਦਿਆ ਪੈਡਸਟਲ ਫੈਨ ਲਿਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਸੱਟ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ :-

(1) ਕੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚਿਓਰ ਹੈ?

(2) ਕੀ ਬਿਨੈਪੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13f(2) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ?

(3) ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖਮੀ ਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਇੰਸੂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰੋਸ ਐਕਟ?

i (4) ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਲਾਪਰਵਾਹੀ' ਕਾਰਨ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ ; ਜਵਾਬਦਾਤਾ?

(5) ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ 12 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ,

1960 ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਾਹਰ

; ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ?

(6) ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਿੰਨਾ ਸੀ?

(7) ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੱਟ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੇ ਸਟੇਟ ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(8) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸੱਟ" ਸੀ ?

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ? (1972)2

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3, 5 ਅਤੇ 7 ਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਰੱਖੇ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖਮੀ ਇੱਕ ਆਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਜੋ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 8 ਜਾਂ 9 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਡਰਾਇੰਗ ਚੈਂਬਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ (9)- ਇਹ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਿਗਮ ਨਾਲ ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਮਾਲਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਰਕਰ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਓ। ਇਹਨਾਂ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਬੀਮਾਸ਼ੁਦਾ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਵਰਕਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖਮੀ ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸੱਟ ਉਸ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੱਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(8) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸੱਟ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(5) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕਪੂਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ।

(6) ਇਸ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਭੰਡਾਰੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛੁਕਤਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੁਕਸਦਾਰ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮ ਮਤਾ ਇਸ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਥਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਕਪੂਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 94-ਏ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 14 ਅਗਸਤ, 1958 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

(7) ਬੀਲੀਪ੍ਰੀਲੀਮਿਨਰੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ- ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 3 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਤੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।

"11 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਹੈ:-

(1) ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਬੀਮਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਡਿਪਟੀ ਬੀਮਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਹਾਇਕ ਬੀਮਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਖੇਤਰੀ ਡੀ ! ਡਿਪਟੀ ਰੀਜਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਸਮੇਤ ਰੀਕਟਰ ਅਤੇ

ਸਹਾਇਕ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸਮੇਤ ਡੀ ਪੁਟੀ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇੰਚਾਰਜ, ਮਾ ਨੈਗਰਸ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

I ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹੈ (1972)2
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੰਸਥਾਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ,
' ਜੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜੇ
, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਅਤੇ 3 ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ 11 ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(2) ਨੇ ਅੱਗੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ-
lution (1) ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

m 19

ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ <ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 94-ਏ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

94-ਏ. ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੌਂਪਣਾ।

"ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਅਤੇ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਟੀ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਜੋ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

(8) ਸ੍ਰੀ ਭੰਡਾਰੀ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 94-ਏ ਅਤੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪੇਟੈਂਟ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਟੋਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਵਫ਼ਦ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ. ਸ੍ਰੀ ਭਾਨ ਦਰੀ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ , ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਾਲੀਆ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ (1) ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕੇਸ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਪੀਡਿਤ ਜੇ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ 27 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਥੋਂ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀਆਂ ਨਾਲ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਵਾਲੀ ਸਮਾਨਤਾ ਵੀ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

(1) 1969 PLR 257.

(9) ਮਿਸਟਰ ਕਪੂਰ ਨੇ ਬਿਗ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੀਹਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖਮੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਜਾਂ "ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੱਟ। ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ "ਰਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸੱਟ" ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਡਰਾਇੰਗ ਚੈਬਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਜਰਤ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ-

(10) ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(9) ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ

ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

“2(9) 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ' - (1972)2

(1) ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੋਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕੰਮ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਇਤਫਾਕਿਕ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ; ਜਾਂ

* * * * *
੧ (ਜੇਜੀ) * * * * * *

ਉੱਪਰ ਕਹੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇੱਕ ਨੰਗਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। "ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ, ਜਾਂ ਇਤਫਾਕਨ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ" ਸ਼ਬਦ, ਜੋ ਉੱਪਰ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖਮੀ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਓ? ਡਰਾਇੰਗ ਚੈਬਰ ਜੋ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੋਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

(11) ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ 8 ਜਾਂ 9 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਆਮ ਵਰਕਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚੇਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਥਾਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਭੰਡਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 2(9) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 'ਕੈਜ਼ੂਅਲ' ਜਾਂ 'ਸਥਾਈ' ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(12) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(14) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ "ਬੀਮਾਸ਼ੁਦਾ ਵਿਅਕਤੀ" ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹ ਦੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਠਹਿਰਾਇਆ ਕਿ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿਗਮ ਕੋਲ ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਇੱਕ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਬੀਮਾਸ਼ੁਦਾ ਵਿਅਕਤੀ" ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“2(14) 'ਬੀਮਾਸ਼ੁਦਾ ਵਿਅਕਤੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਕੌਣ ਹੈ।”

ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 39 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 40 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੁੱਖ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਦੀ ਉਜਰਤ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਦੂਜਾ ਟੈਸਟ, ਅਰਥਾਤ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ

ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਸਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਗੇ। ਤੀਸਰਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਨ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ।

I.L.R. Punjab and Haryana

(1972)2

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਬੀਮਾ ਰੈਂਸ ਪ੍ਰੀਮੀਆ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਨਾ-ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿਗਮ ਕੋਲ ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਸਨ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਤੱਥ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਗਦਾਨ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀ। ਕੀ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਸਨ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖਮੀ, ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਬੀਮਿਤ ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(14) ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(8) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸੱਟ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਕਪੂਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੋਣ ਲਈ ਵਰਕਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1923 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(n) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭੰਡਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਟੈਸਟ ਪੂਰੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ "ਰੁਜ਼ਗਾਰ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਸੱਟ।

(15) ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ j-

"2(8) 'ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸੱਟ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਾਂ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੱਟ

•/

ਜਾਂ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਕਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1923 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ।

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਹਰਾ ਟੈਸਟ ਵਰਕ ਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(n) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, "ਜੇ ਉਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਸੀ।" ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਭੰਡਾਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਸਰਪਲੱਸ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਰਥ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਰਕਮੈਨ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1923 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਕੰਮ ਦਾ ਆਦਮੀ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। 1

(17) ਅਸੀਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ: 1 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਕਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਕੰਮਕਾਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ। ਉੱਪਰ ਕਹੇ ਗਏ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਵਰਕਮੈਨ" ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਰਕਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਏ.ਸੀ. ਦੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਥਕਾਵਟ ਅਨੁਸੂਚੀ 2 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: t ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਸਥਿਤੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਦੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਵੇ। ਅੰਤਰ ਦੇ

ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਤਿੱਖੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਵਰਕਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ 2(n) ਦੇ ਅਧੀਨ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਕਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਦਾ "ਈਐਮ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(n)(ii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਜਰਤ ਦੀ ਮਾਤਰਾ! t ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 400 ਹੈ

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੈ। ਵਖਰੇਵੇਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸੱਟ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਕਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ।

(18) ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਦਾ ਕੇਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਰਕਮੈਨ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1923 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਮਾਲਕ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਕਾਮੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਸੱਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੱਟ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਵਰਕਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ •

“3(1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਮਾਲਕ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਇੰਨਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-

(a) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ;

(b) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੌਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ-

!

(i) ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਧੀਨ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਪੀਣ ਜਾਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜਾਂ

(ii) ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼, ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕਾਮੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ, ਜਾਂ

(iii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਜਾਂ ਹੋਰ ਯੰਤਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) * * * * *

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 3(1) ਦੀ ਫੀਸ ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਦੇ

ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਲ ਪੱਖੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ। ਫੀਸ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਫਿਊਊਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੱਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ।

'W' ਜੇਕਰ |

(19) ਟਿੱਪਣ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੈਦਲ ਫੈਨ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਖਮੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਵਾਹ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਤੋਂ ਪੱਖਾ ਲਿਆਇਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫੀਸ ਪੱਖਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਉਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੂਰ ਲਿਆਇਆ ਉਹ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖਮੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਜੋ ਜਵਾਬੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(20) ਅਸੀਂ ਹੁਣੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਐਲਬੇਰਾ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ - ਆਰਡਬਲਯੂ 1 ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਖਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ-ਇਨ-ਚੀਫ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੰਮ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵੇਰੇ 8.45 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਪੱਖਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਭਾਵੇਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਲਕ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਨੇ ਪੱਖਾ ਲਿਆ ਕੇ ਠੀਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੱਖੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਸ਼ੈੱਡ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਜੋੜਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਪੱਖੇ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਪਿਆ ਸੀ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੇ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਮਿਸਤਰੀ ਨੇ ਐਡ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੱਖੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੰਮਕਾਜੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹੀ ਅਟੱਲ ਰਹੀ। ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਆਰ ਡਬਲਯੂ 2, ਇੱਕ ਮਕੈਨਿਕ ਜੋ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ, ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

“ਜਿਸ ਪੈਡਸਟਲ ਫੈਨ ਨਾਲ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ, ਉਹ ਮੇਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੇਵਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਇਸ ਪੱਖੇ ਨੂੰ ਸ਼ੈੱਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ/ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਕਰੀਬ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੈੱਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸਟਾਰਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਮਿਸਤਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਰ ਡਬਲਯੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਸਤਰੀ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਸ਼ੈੱਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੱਖੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।”

ਫਿਰ ਆਰਡਬਲਯੂ 4 ਨੰਦ ਸਿੰਘ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸ਼ੀਅਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਖੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਸੇਵਾਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਅਣਵਰਤੋਂ ਪਏ ਹੋਣ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ

(ਜਿਸਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ. RW 5 ਹਰੀ ਲਾਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ, ਨੇ ਫਿਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ:-

“ਮਾਲਕ ਨੇ ਸ਼ੈੱਡ ਵਿੱਚ ਪੱਖਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਤੋਂ ਪੱਖਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਹਕੀਮ ਸਿੰਘ ਮਿਸਤਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ 1 ਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੱਖੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰਬਲਜ਼ੂ 6 ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਲਾਈ ਪੁਰੀ ਨੇ ਖੁਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਸਤਰੀ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਪੱਖੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਖਮੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਪੱਖਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਕੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੁੱਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇੱਕ ਦੂਰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਲੱਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (1972)²

(21) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਲੋੜੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਡੂੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਸੱਟ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਦੂਜੇ ਮੋਇਆਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਖਾਮੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਇੰਗ ਚੈਂਬਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਮਿਸਤਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਉਸਾਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪੱਖੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਅਸੰਭਵ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸਵੀਕਾਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਭਾਰੀ ਭਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(22) ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਰਕਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨ ਸੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਗਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਅਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐਲ

ਡਬਲਯੂ

(23) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੀ. ਸੀ- ਪੀਡੀਤ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਏ

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਅਪੀਲੀ ਅਪਰਾਧੀ।

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਵਿਲੋ ਜੇ. ਜੇ.

ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

1970 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 341-

ਕਤਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ 1970 ਦਾ 22.

1 ਸਤੰਬਰ 1970 ਈ.

1898 ਦਾ ਐਕਟ V) — ਧਾਰਾ 526(8) ਅਤੇ 526(9)- ਧਾਰਾ 526(8) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ — ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ— ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਲੀਬਿਟ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ — ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ — ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ — ਕੀ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। \

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 526 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (8) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 537 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵੀ ਕੱਟ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਜਾਂ ਡਰ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੱਖ ਪਰ ਇਹ ਵੀ 80 ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

z

(ਧਾਰਾ 13, 17, ਅਤੇ 19)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 528 (8) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।